

Institut Européen des Jardins & Paysages

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen

Inventaris Limburg

Parkje van het Kasteel Menten de Horne

Auteur(s) : Onroerend Erfgoed |Flanders Heritage Agency
www.onroenderfgoed.be <https://inventaris.onroenderfgoed.be>

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen
Inventaris Limburg
Parkje van het Kasteel Menten de Horne

Titel:	Parkje van het Kasteel Menten de Horne
Provincie:	Limburg
Gemeente:	Sint-Truiden
Deelgemeente:	Sint-Truiden
Bron:	Schepping: 2016-08-28 Bijwerken: 2017-05-30 URI: https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/303377
Coördinaten:	Breedte: 5.19235180689 Lengte: 50.8347634273

Primaire tekst

Parkje in landschappelijke stijl met pittoresk karakter, als eindpunt van een interessante ontwikkeling, horend bij een kasteel uit 1845-1846.

Het goed kreeg ongetwijfeld zijn naam van de familie Menten, die meerdere burgemeesters aan Sint-Truiden en de omliggende dorpen leverde. Jan Menten was in 1503 niet alleen burgemeester maar ook meier van de abdij van Mielen. Zijn afstammeling ridder Leon François de Menten (1752-1822) huwde in Niel Anne Catherine gravin de Looz Corswarem en hun zonen werden burgemeester: Bonaventure de Menten (1779-1823) van Sint-Truiden, zijn broers Joseph (1780-1819) van Nieuwerkerken en Jean Théodore (1789-1860) van Kortjens en Niel en later van Sint-Truiden. Hun schoonbroer Charles de Luesemans werd volksvertegenwoordiger, later Luiks gouverneur en was ook burgemeester van Leuven. Ridder Jan Willem de Menten de Horne (1815-1888) was lid en bestendig afgevaardigde in de Provincieraad van Limburg. De Primitieve kadastrale legger vermeldt echter niet een Menten, maar wel ridder Frans Willem de Waha als eigenaar. Het goed is gelegen tussen Melveren-centrum en de Diestersteenweg en heeft ook een neerhof met gebouwen daterend uit de tweede helft van de 19de eeuw en later, nu uitgegroeid tot fruitbedrijf.

Aan de Diestersteenweg, schuin tegenover het monumentaal hek van het oude Schabroekkasteel, markeren twee polygonale palen van blauwe hardsteen uit midden 19de eeuw, uitlopend op een tulbandmotief, de inrit naar het kasteel vanuit het zuiden, aan de Hasseltsesteenweg. Een lange, gebogen, aarden oprijlaan tussen jonge bomenplantages mondt uit bij de zijgevel van het classicistisch kasteel en de boerderij en loopt verder door naar de weg Melverencentrum, als een korte rechte dreef van jonge exemplaren blauwe Atlasceder (*Cedrus atlantica* 'Glauc'). Ten zuiden ligt er een ruim grasveld met vijver en bomengordel, ondermeer met linde (*Tilia*) en gewone plataan (*Platanus x hispanica*). Aan de noordzijde strekt zich een voorplein uit in gras, geometrisch van aanleg. De voormalige boerderij, nu fruitbedrijf ligt ten noordwesten en is vanaf de straat Melveren-centrum genaamd, bereikbaar via een nieuw industrieel hek.

De Ferrariskaart (1771-1775) is voor dit goed onbetrouwbaar, of vertoont tenminste geen parallel met hoe het kasteeldomein met watermolen op de Melsterbeek, gelegen in het gehucht Guvelingen, op andere, latere kaarten verschijnt. Mogelijk geeft ze een oudere toestand weer.

De configuratie op het Primitief kadaster (1825), meer bepaald de vorm van de percelen, wijst op een klassieke barokke tuin gecombineerd met een vroege landschappelijke aanleg, anders en ouder dan de huidige. Een lange dreef (perceel 111) vanuit het zuiden leidde recht over de beek en de meer noordwaarts gelegen smalle onregelmatige vijvergracht (percelen 123 en 126) naar een trap en Perron aan de zuidgevel van het toenmalig kasteel (perceel 120), dat mogelijk op dat moment onbewoonbaar

was, want het werd in de legger van 1844 genoteerd als 'plaats'. Misschien was het huidige kasteel, dat twee jaar later op de mutatieschets verschijnt, toen al gepland of in uitvoering. Uit het noordoosten liep nagenoeg in dezelfde as, een korte brede (vermoedelijk dubbele) dreef naar een voorplein (perceel 121), dat ter hoogte van de dreef driezijdig beëindigd was en genoteerd staat als lustgrond. We vermoeden hierin een klassieke tuin. Aan de noordwestkant sloot daar een langgerekte, ruime U-vormige vleugel bij aan (genoteerd als huis en gebouw), uitgevend op een ommuurde tuin (nr. 116) ten noordwesten. Aan de oostkant lag een onregelmatig perceel bouwland (nr. 119) omringd door een even onregelmatig lustbos (nr. 124). Dit gegeven bleef niet behouden. Op de kaart van Vander Maelen (1845-1850) is het kasteel reeds verdwenen. Op het kadaster verschijnt meer noordelijk het huidig kasteel in 1846 en worden in 1857, 1858 en 1887 uitbreidingen van de dienstgebouwen genoteerd en pas in 1944 de verdwijning van de onregelmatige verlandschappelijke gracht.

Op de Dépot-kaart (opname 1871, uitgave 1877) liggen er bij het Hornekasteel boomgaarden op de noordelijke percelen en een parkje in landschappelijke stijl tussen het kasteel en de verlandschappelijke gracht. Vanaf de steenweg naar Hasselt, vertrekt een lange oprit die voorbij de beek een gebogen oprijlaan wordt die de gracht oversteekt en doorloopt tot het zuidelijk grasveld van het kasteel. Ook ten noorden ligt er een ovaal grasveld waarin men de lustgrond op perceel 121 en ook de dubbele dreef (nr. 118) van het Primitief kadasterplan herkent. Op de kaart van het ICM (revisie 1886, uitgave 1897) zijn het kasteel en de gebouwen verbonden door rondwegen begeleid door beplantingen.

Bomen

We noteerden vanaf de openbare weg bruine beuk (*Fagus sylvatica* 'Atropunicea'), Californische schijncipres (*Chamaecyparis lawsoniana*), gewone es (*Fraxinus excelsior*), opslag van gewone esdoorn (*Acer pseudoplatanus*), een monumentale gewone plataan (*Platanus x hispanica*), een groep gewone robinia's (*Robinia pseudoacacia*).

Auteur: De Maegd, Christiane

Auteur: van den Bossche, Herman

Datum: 2003

Titel Text: Parkje bij het kasteel Menten de Horne

Grafische documenten

Sint-Truiden Melveren-centrum Fruitweide en vloedgracht
Hornemolen (Verboven, Hilde, 30-06-2015, ©Vlaamse gemeenschap)

Sint-Truiden Melveren-Centrum 130 (Schlusmans, Frieda, 01-12-1978, ©Vlaamse Gemeenschap)

Bibliografie

Kadasterarchief Limburg, legger, 1844.

Kadasterarchief Limburg, Primitief plan (1825) door J.L. Schijns, zoon.

Kadasterarchief Limburg, Mutatieschetsen.

S.N. 1954: *Adel en kastelen van Limburg*, Tentoonstellingscatalogus, Hasselt, s.p.

Relaties

<https://inventaris.onroerendergoed.be/erfgoedobjecten/120987>

<https://inventaris.onroerendergoed.be/erfgoedobjecten/23008>

Beknopte karakterisering

Datering: tweede helft 19de eeuw

Typologie: kasteeldomeinen, oprijlanen, palen, private parken, siertuinen, tuin- en parkbeplantingen